

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 13.1.2006
KOM(2006) 2 galīgā redakcija

2003/0165 (COD)

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM
atbilstīgi EK līguma 251. panta 2. punkta otrajai daļai**

par

**Padomes kopējo nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas
pieņemšanu par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem**

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMSEIROPAS PARLAMENTAM
atbilstīgi EK līguma 251. panta 2. punkta otrajai daļai**

par

**Padomes kopējo nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas
pieņemšanu par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem**

1. INFORMĀCIJAI

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un
Padomei(dokuments KOM(2003) 424 galīgā redakcija —
2003/0165 (COD):

2003. gada 17. jūlijs

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums:

2004. gada
26. februāris

Eiropas Parlamenta atzinuma datums (pirmais lasījums):

2005. gada 26. maijs

Kopējās nostājas pieņemšanas datums:

2005. gada
8. decembris

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Šis priekšlikums attiecas uz uzturvērtības un veselīguma norādēm pārtikas produktu marķējumā, noformējumā un reklāmā. Kopienas tirgū laisto un gala patērētājiem piegādāto pārtikas produktu marķēšanai, noformējumam un reklāmai drīkstēs izmantot tikai šīs regulas noteikumiem atbilstošas uzturvērtības un veselīguma norādes.

Šī priekšlikuma galvenie mērķi ir šādi:

- panākt augstu patērētāju aizsardzības līmeni, dodot iespēju saņemt brīvprātīgi sniegtu informāciju papildus ES tiesību aktos paredzētajai obligātajai informācijai;
- uzlabot preču brīvu apriti iekšējā tirgū;
- palielināt pārtikas apritē iesaistīto uzņēmēju tiesisko drošību;
- nodrošināt godīgas konkurences apstākļus pārtikas produktu jomā; un
- veicināt un aizsargāt jauninājumus pārtikas produktu jomā.

Šis priekšlikums bija paredzēts Baltajā grāmata par pārtikas produktu drošību (KOM(1999)719 galīgais – Pasākuma Nr.°65). Tā pieņemšana palīdzēs pabeigt veidot reglamentējošo noteikumu kopumu, kas attiecas uz cilvēka patēriņam paredzēto pārtikas produktu marķēšanu.

3. PIEZĪMES PAR KOPĒJO NOSTĀJU

3.1. PĀRSKATS PAR KOMISIJAS NOSTĀJU

Komisija atzinīgi vērtē Padomes vienbalsīgi pieņemto kopējo nostāju, jo tajā ir saglabāti Komisijas priekšlikuma galvenie principi, jo īpaši attiecībā uz prasību, ka pārtikas produktiem, lai par tiem varētu veikt norādes, jāatbilst noteiktam uzturvielu aprakstam, un par to, ka par noteiktām veselīguma norādēm ir jāsaņem atļauja. Galīgajā tekstā, kuru Komisija atbalsta pilnībā, Padome ir iekļāvusi vairākus Eiropas Parlamenta ierosinātus grozījumus.

3.2. EIROPAS PARLAMENTA PIRMAJĀ LASĪJUMĀ VEIKTIE GROZĪJUMI, KURUS KOMISIJA IR PIEŅĒMUSI UN IEKĻĀVUSI KOPĒJĀ NOSTĀJĀ

Piemērošanas joma un definīcijas

2. un 16. grozījums ir daļēji īstenots jaunajā 4. apsvēruma redakcijā, kas precizē to, ka regula neattiecas uz nekomerciāla rakstura paziņojumiem, un 1. panta 2. punktā, kurā norādīts, ka regula attiecas uz norādēm „komerciāla rakstura paziņojumos”.

17. grozījums ir īstenots daļēji, un tagad 1. panta 4. punktā ir norādīts, ka regula ir piemērojama, neietekmējot Direktīvu 89/398 par īpašas diētas pārtikas produktiem un uz tās pamata pieņemtās direktīvas – Direktīvu 80/777/EEK par dabiskajiem minerālūdeņiem un Direktīvu 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti.

Saskaņā ar 20. un 21. grozījumu regulā iekļauj jau esošās Kopienas definīcijas, piemēram, termina „uztura bagātinātāji” definīciju (Direktīva 2002/46/EK), termina „marķēšana” definīciju (Direktīva 2000/13/EK) un termina „norādes” definīciju.

Vispārējie principi

26. un 27. grozījuma mērķis ir padarīt skaidrākus un papildināt vispārējos principus, kas attiecināmi uz visām norādēm, un arī 28. grozījumā ir veiktas redakcionālas izmaiņas.

Formulējumu „viela” aizstāj ar vārdiem „uzturvielas un citas vielas”, lai panāktu atbilstību 2. panta definīcijām.

Tas attiecas uz 30. grozījuma pieņemtajā daļā skartajiem jautājumiem un 31., 32. un 33. grozījumu.

10. apsvēruma jaunajā redakcijā tagad ir iekļauta 36. grozījuma pirmā daļa, kurā noteikts, ka norādēm nevajadzētu slēpt pārtikas produkta vispārējo uzturvērtības statusu. 7. pantā ir iekļauta arī atsauce uz Direktīvu par uztura bagātinātājiem un tās īpašajām prasībām uzturvielu marķējumam.

10. apsvēruma jaunā versija precizē, kādā veidā tiks izstrādāti un piemēroti uzturvielu apraksti. Tajā ir ņemtas vērā 1. un 10. grozījuma daļas, bet 4. grozījums ir daļēji īstenots 11. apsvērumā, kurš tagad precizē to, ka Iestādei jākonsultē Komisija saistībā ar uzturvielu aprakstu noteikšanu.

Uzturvērtības norādes

20. apsvērumā ir iekļauts 6. grozījums, ar kuru noteikts, ka ir jāpārskata atļauto uzturvērtības norāžu saraksts, „lai ņemtu vērā zinātnes un tehnoloģijas attīstību”.

Veselīguma norādes

41. un 91. grozījums, kas attiecas uz panta virsrakstu, ir saglabāti. 42. grozījumā ir ierosināts atļaut izmantot visas sākotnējā priekšlikuma 11. pantā aizliegtās norādes, ja tās ir zinātniski pamatotas. Komisijai un Padomei daļēji pieņemami ir šādi ierosinājumi:

Atsauces uz vispārēju, nekonkrētu labvēlīgu ietekmi uz vispārējo veselības stāvokli vai ar veselību saistītu labsajūtu var veikt tikai kopā ar īpašu veselīguma norādi, kas atbilst regulai (10. panta 3. punkta jaunā redakcija).

Aizliegums paliek spēkā tikai attiecībā uz tām norādēm, kas vedina domāt, ka veselību var ietekmēt pārtikas produkta nelietošana, norādes par ieteikumiem, ko snieguši individuāli ārsti vai neatzīti veselības speciālisti un asociācijas, un uz norādēm par svara zaudēšanas ātrumu vai apjomu, ko var sasniegt, to izmantojot. Visas sākotnējā priekšlikuma 11. pantā aizliegtās norādes tagad ir atļautas, ja tās ir zinātniski pamatotas.

Ņemot vērā jauno situāciju, Padome pārstrādāja 23. un 24. apsvērumu atbilstoši 7. un 8. grozījumam.

43. un 93. grozījumā ir noteikts, ka, lai pieņemtu pamatnostādnes sākotnējā priekšlikuma īstenošanai, ir jāveic konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm un jāpiemēro komitoloģijas procedūra. Tas ir ņemts vērā 10. panta 4. punkta jaunajā redakcijā.

44. grozījumā ir ierosināts svītrot vārdu „normālas” pirms vārda „funkcijas”, lai šajā uz funkcijām attiecināmo norāžu kategorijā iekļautu gan normālas, gan uzlabotas ķermeņa funkcijas. Komisija šo ierosinājumu atbalsta un iekļauj kopējā nostājā.

25. apsvēruma ir pārstrādāts, lai ņemtu vērā 9. grozījuma daļu, un vārdi „sen zināmiem un neapstrīdamiem zinātniskiem datiem” ir aizstāti ar vārdiem „vispārpieņemtiem zinātniskiem datiem”.

Komisija atbalstīja 45. grozījuma ierosinājumu par pārtikas rūpniecību un patērētājus pārstāvošu organizāciju dalību sākotnējā ar funkcijām saistīto norāžu saraksta izveidē. Šo grozījumu Padome daļēji saglabāja 13. panta 5. punktā, saskaņā ar kuru pieteikumus atļaujas saņemšanai var iesniegt ieinteresētās puses.

Īstenojot 51. un 61. grozījumu, ir būtiski vienkāršotas prasības attiecībā uz valodām – tagad ir jāizmanto tikai attiecīgās lietas valoda.

Komisijas pieņemtajā 50. grozījumā ierosinātais formulējuma precizējums ir iekļauts kopējā nostājā. Saskaņā ar to 15. panta 3. punkta b) apakšpunktā pirms teksta „pārtikas produktu [...], par ko ir paredzēts sniegt norādi” ir ievietots teksts „uzturvielu un citu vielu”.

Komisijas pieņemtais 62. grozījums ir daļēji saglabāts kopējā nostājā - pieteikuma iesniedzējs var iesniegt Komisijai atsauksmes par Iestādes atzinumu 30 dienās pēc tā publicēšanas (16. panta 6. punkts).

Vispārīgi un nobeiguma noteikumi

Komisija ir pieņēmusi 12. grozījumu un iekļāvusi kopējā nostājā. Tas attiecas uz 30. apsvērumu un precizē to, ka Reģistrs ir jāatjaunina un tam jābūt publiski pieejamam.

Komisija daļēji atbalstīja 72. grozījumu, jo ir vajadzīgs veikt pārejas pasākumus, lai pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji varētu sekmīgi pielāgoties regulas prasībām. Komisijas pieņemtā kopējā nostāja paredz dažādus pārejas periodus attiecībā uz dažādiem regulas noteikumiem. Tie ir norādīti 27. panta jaunajā redakcijā. Tāpēc arī 33. apsvērumā ir ieviestas nelielas izmaiņas, īstenojot 14. grozījuma pirmo daļu, kuru Komisija pieņēma pilnībā, bet Padome — tikai daļēji. Tomēr domājams, ka vairāki pārejas periodi ļaus pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, tostarp MVU, sekmīgi pielāgoties regulas prasībām.

3.3. EIROPAS PARLAMENTA PIRMAJĀ LASĪJUMĀ VEIKTIE GROZĪJUMI, KURUS KOMISIJA IR PIEŅĒMUSI UN IEKĻĀVUSI KOPĒJĀ NOSTĀJĀ

Lai panāktu vispārēju kompromisu un, ņemot vērā to, cik daudzi Komisijai pieņemamie grozījumi atbilst kopējai nostājai, Komisija bija gatava pieņemt kompromisu, neiekļaujot vairākus grozījumus, kurus tā bija vismaz daļēji pieņēmusi. Tie ir: 13. grozījums par nepieciešamību to saglabāt pārtikas rūpniecības konkurētspēju, 15. grozījums par veicamajām informācijas kampaņām saistībā ar uzturvielām, 37. grozījums par patērētāju grupu iesaistīšanu norāžu vērtēšanā, 38. grozījums par salīdzinošām norādēm attiecībā uz dažādu kategoriju pārtikas produktiem, 52. grozījums par pārtikas iepakojuma parauga iesniegšanu Iestādei, 54. grozījums par būtisku atbalstu MVU, 59. grozījums par to, ka Iestāde pārbauda norāžu formulējumu, 67. grozījums par termiņu, kādā Komisijai jāpārbauda Iestādes atzinums, un 71. grozījums par termiņu, kādā Komisijai jāsniedz ziņojums par regulas īstenošanu.

3.4. KOPĒJĀ NOSTĀJĀ IEKĻAUTIE JAUNIE NOTEIKUMI

Padome papildināja 4. apsvēruma un 1. panta tekstu, precizējot to, ka regula attiecas uz preču zīmēm un zīmolvārdiem, un nosakot piemērojamos noteikumus.

Tagad kopējā nostāja izslēdz no regulas darbības jomas negatīva rakstura uzturvērtības norādes. Tās ir norādes (tostarp logo vai citi shematiski attēli), kas var vedināt domāt par nelabvēlīgu ietekmi uz veselību, ko izraisa kādas uzturvielas daudzums produktā. 5. apsvēruma jaunā redakcija precizē, ka šādu shematisku attēlu izmantošana ir obligāta saskaņā ar Direktīvu 98/34/EK.

Komisija veica grozījumus 4. pantā, lai precizētu principus, kas attiecas uz uzturvielu aprakstiem, un to noteikšanai piemērojamo procedūru. Bez tam Komisija pagarināja uzturvielu aprakstu noteikšanai paredzēto termiņu no 18 uz 24 mēnešiem.

Attiecībā uz norādēm, kas izmantojamas alkoholiskajiem dzērieniem, ja nav īpašu Kopienas noteikumu attiecībā uz uzturvērtības norādēm, kas atsaucas uz alkohola vai enerģētiskās vērtības samazinājumu vai neesamību dzērienos, ir precizēts, ka var piemērot attiecīgo valstu noteikumus atbilstīgi Līgumam. 12. apsvēruma jaunā redakcija izslēdz no šo ierobežojumu darbības jomas šķidros uztura bagātinātājus, kuru saturā ir vairāk nekā 1.2 % alkohola, jo šādus pārtikas produktus lietojot uzņemtais alkohola daudzums ir nenozīmīgs.

Padome ar Komisijas atbalstu veica vairākus grozījumus pielikumā, jo īpaši ņemot vērā jaunākos zinātniskos atklājumus, un iekļāva 21. apsvēruma jauno versiju, kurā paredzēts, ka noteikumi par tādām norādēm kā „bez laktozes” vai „bez lipekļa” būtu jāiekļauj Padomes Direktīvā 89/398/EEK.

4. SECINĀJUMS

Kopējā nostājā ir iekļauti vairāki Eiropas Parlamenta veikti grozījumi un nozīmīgi Komisijas sākotnēji ierosinātā teksta precizējumi un uzlabojumi. Komisija var atbalstīt jaunā teksta pieņemšanu, kaut arī tajā nav iekļautas visas izmaiņas, kas bija paredzētas Eiropas Parlamenta ierosinātajos grozījumos, kurus Komisija varēja pieņemt pilnībā, daļēji vai ar grozījumiem formulējumā.

5. DEKLARĀCIJAS

Komisija sniedza deklarāciju, kas ir pievienota Padomes protokolam, kā arī iekļauta šī paziņojuma pielikumā.

PIELIKUMS. KOMISIJAS DEKLARĀCIJA

Sekojošot Padomes uzaicinājumam, Komisija piekrīt, izstrādājot pielikuma grozījumus, izskatīt iespēju precizēt norādi „[vitamīna/vitamīnu nosaukums] un/vai [minerālvielas vai minerālvielu nosaukums] avots”.